

Sygn. akt I UK 117/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanych: J.T. i W.W.
o podleganie obowiązkowi ubezpieczeń społecznych i wysokość podstawy wymiaru
składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. od
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację K. Spółki z o.o. w Ł. (dalej jako płatnik składek) od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 3 lutego 2015 r., którym oddalono odwołania płatnika składek od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...]as Oddziału w Ł. z dnia 20 listopada 2013 r., stwierdzających, że J.T. i W.W. we wskazanych w decyzjach okresach podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorcy u płatnika składek.

W skardze kasacyjnej płatnik składek zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. 1) art. 353¹ k.c. przez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że zasada swobody zawierania umów miała w niniejszej sprawie ograniczone

zastosowanie; 2) art. 734 § 1 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w konsekwencji błędnego uznania, że zawierane przez skarżącego umowy miały charakter umów zlecenia a nie umów o dzieło, a tym samym niezastosowanie art. 627 k.c.; 3) art. 2 Konstytucji RP przez naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa; 4) art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ustanawiającego zasadę proporcjonalności ograniczeń praw majątkowych jednostki; 5) art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako ustawa systemowa) przez jego bezzasadne zastosowanie.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniony został występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, czy oraz w jakim stopniu sądy pierwszej oraz drugiej instancji są uprawnione do pomijania w trakcie oceny okoliczności sprawy oraz zebranego materiału dowodowego otoczenia zewnętrznego oraz warunków zawierania umów, w szczególności narzucania przez jednostki budżetowe, z przyczyn ekonomicznych, kształtu umowy. Skarżący wskazał, że - z uwagi na niskie ceny za świadczone usługi oferowane przez jego kontrahentów - nie jest możliwe zrealizowanie kontraktów na podstawie innych umów niż umowy o dzieło, a firmy zatrudniające pracowników na podstawie umów o pracę lub umów zlecenia stają się niekonkurencyjne wobec firm zatrudniających pracowników w oparciu o umowy o dzieło.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia

skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Domagając się udzielenia odpowiedzi na pytanie

nazwane istotnym zagadnieniem prawnym, skarżący - ograniczając się do przedstawienia okoliczności związanych z przetargami na usługi ochroniarskie przeprowadzanymi przed podmioty Skarbu Państwa i jednostki budżetowe - nawet nie wskazuje przepisów prawa, na których tle miałyby wyłaniać się sformułowana przez niego wątpliwość. Jest to uchybienie istotne, gdyż w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wypełnienie obowiązku przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie zagadnienie prawne lub potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów nie może być zastąpione przez ograniczenie się do sformułowania samego pytania, ale konieczne jest przeprowadzenie pogłębionego wyводу prawnego w zakresie wykazania, jak przepisy konstruuje to zagadnienie powinny być rozumiane (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, LEX nr 1212045; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 15 lutego 2012 r., I PK 130/11, LEX nr 1215258; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, LEX nr 1486974). Rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu i formułowanie za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozstrzygnięto, iż po pierwsze - obowiązki polegające na dozorowaniu obiektów nie mogą mieć cech dzieła, gdyż polegają na wykonywaniu pewnych powtarzalnych czynności bez możliwości osiągnięcia rezultatu, co wskazuje na ciągłość świadczenia pracy (por. wyrok z dnia 6 lipca 2008 r., I PK 315/07, OSNP 2009 nr 23-24, poz. 310), a po drugie - o rodzaju zawartej umowy (umowa o dzieło, umowa zlecenia) nie decyduje poziom opłacalności przedsięwzięcia przedsiębiorcy (por. wyrok z dnia 25 października 2016 r., I UK 446/15, LEX nr 2163323, wydany w sprawie ze skargi tego samego płatnika składek w tożsamym stanie faktycznym i prawnym).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

